

Een klein fortuin

Eerste druk 2022

Auteur: Christoph J. Cohen

Omslag: Jos Duif Vormgeving & Reklame, Amstelveen

Vormgeving binnenwerk: Halbe Voorhoeve

Illustraties: Meindert Schaap en Polly Schaap

ISBN: 9789403672175

© Christoph J. Cohen

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur. Hoewel dit boek met veel zorg en liefde is samengesteld, aanvaardt de auteur geen enkele aansprakelijkheid voor schade ontstaan door eventuele fouten en/of onvolkomenheden in dit boek.

Inhoudsopgave

1. Mijn droom	8
Wat is financiële onafhankelijkheid en hoe bereik ik dit?	9
De volgende generatie	12
Vermogensopbouw en opvoeding	14
Vervolg van dit boek	15
Aan de slag	18
Belangrijkste observeringen	20
2. Het doel voor je kind	22
Volledige financiële onafhankelijkheid	23
Samen opbouwen	26
Sparen voor een specifiek doel	27
Belangrijkste observeringen	33
3. Op de kleintjes letten	35
Een reconstructie van verkeerde keuzes	36
Besparen doe je zo	51
Een leuk gezin voor iedere portemonnee	56
Betrek je kind bij financiën en financiële keuzes	58
Actiepunten	60
4. Eenvoudig beleggen	63

Waarom beleggen?	65
In aandelen beleggen: hoe dan?	66
Belangrijkste observeringen	74
5. Voorbeelden uit de praktijk	77
Pierre en Thomás met zoontje Reinbert	78
Jennie en zoontjes Cas en Jonah	80
Edward en Mona met kinderen Noah en Wolk	82
Zoon Patrick en ouders Paul en Selma	85
Belangrijkste observeringen	88
6. Bijverdienen? Deze inkomstenbronnen kunnen uitkomst bieden	90
Zet in op je passies en talenten	91
De voorwaarden van passief inkomen	92
Online Methodes	94
Offline Methodes	96
Inkomstenstromen voor je kind	98
Actiepunten	100
7. De uitgaven die je niet moet maken	102
Cryptocurrency	102
Hypes en unieke kansen	103
Hand op de knip	104

Boodschappen	106
Vervoer	107
Abonnementen	109
Maar andere ouders geven hun kind veel meer!	111
Actiepunten	114
8. Wat als ik het niet doe?	116
De kloof	119
Duur wonen	121
Opgroeien zonder perspectief	124
Kinderen voor kinderen	127
Je oude dag	128
Belangrijkste observeringen	131
9. Hoe geef je jouw kinderen een leven vol betekenis?	133
De betekenis van betekenis	133
Waar sta jij 's ochtends voor op?	134
7 elementen voor betekenis	135
In de praktijk	137
Actiepunten	142
10. De waarde van je kind vergroten	144
School	146

Talen	149
Vaardigheden	150
Ondernemerschap	155
Plezier	156
Belangrijke observeringen	157
11. Wat krijg ik er voor terug?	159
Zorgeloos ouderschap	160
Een missie om voor te werken	162
Onvoorwaardelijke liefde voor je kind	163
Goede karma	164
Belangrijkste observeringen	167
12. Volhouden: vind de moed en word weerbaar	169
Vergeeten en veranderen	170
Maak je visie visueel	171
Bekijk regelmatig je plan	172
Bekijk de voortgang en trek positieve conclusies	173
Hoe ga je om met slechte beurzen?	174
En wat doe je bij werkloosheid of ziekte?	175
Zie het komen en gaan: (de verleiding van) hypes	176
Bespreken met je partner	177
Wat als je gaat scheiden?	179

Zombie-apocalypse, of erger? Als de shit écht de fan raakt...	180
Actiepunten	181
13. Het cadeau voor je leven	183
Afwegingen	184
5 Originele manieren	187
Hou hier rekening mee!	190
Belangrijkste observeringen	192
14. Geldopvoeding: het doorgeven van de FIRE principes	194
Oude gewoontes afleren	195
Basisprincipes	196
Doorgeven van de FIRE principes	198
Doorgeven aan de kleinkinderen	200
Actiepunten	201
15. Nawoord	203
10 Inspirerende vragen voor in Bed	204

1. Mijn droom

Ik wil dit boek beginnen met een droom. Stel je eens voor dat ieder mens, van Azië tot Amerika, van de Noordpool tot Antarctica, op enig punt in zijn of haar leven financiële onafhankelijkheid bereikt.

Hoe mooi zou dat zijn? Dat ieder mens het werk kan doen dat hij of zij leuk vindt en persoonlijke creativiteit niet belemmerd wordt door de noodzaak om voor je overleving te zorgen. Als je ziet wat voor grootse dingen de mensheid tot nu toe heeft weten te bereiken, dan kun je je wel voorstellen dat de mogelijkheden oneindig zijn zodra men vrij is om alle energie te besteden aan ware ambitie en talent.

Op dit moment is financiële onafhankelijkheid in veel gevallen een luxe, alleen besteedt aan de *happy few*. Niet alleen in de landen die nog een ontwikkelingsslag door moeten maken, maar ook in het rijke Westen. Natuurlijk hebben we hier in de Westerse wereld afhankelijkheid van een andere orde. In principe hoeven wij ons maar weinig zorgen te maken over de basisbehoeften.

Toch is de consumptiemaatschappij zo ingericht dat je ertoe verleid wordt om zoveel mogelijk van je besteedbaar inkomen uit te geven. Naarmate men meer gaat verdienen, gaat men ook meer consumeren en blijft onafhankelijkheid op financieel gebied steeds even ver weg, iets wat we lifestyle inflatie noemen (daarover later meer). Ik ben van mening dat het voor

iedereen die in een ontwikkeld land woont een haalbaar doel is om baas van je eigen leven te worden.

Kijkend naar mijn droom, kan ik concluderen dat we al op de goede weg zijn. Maar ik heb niet de illusie dat we financiële onafhankelijkheid voor de wereld kunnen bereiken in bijvoorbeeld één decennium. Het proces om tot deze vrijheid te komen is er eentje van de lange adem. Met dit boek wil ik een bijdrage leveren aan dit proces en zo een beweging op gang zetten. Daarom is dit boek niet (alleen) gericht op jouw persoonlijke situatie, maar hoop ik samen met jou om jouw kinderen te helpen en te inspireren, zodat dit iets wordt wat we generatie op generatie doorgeven en zo mijn droom misschien wel ooit uit gaat komen. Laten we voor nu bij het begin beginnen.

Wat is financiële onafhankelijkheid en hoe bereik ik dit?

Het concept van financiële onafhankelijkheid is vrij simpel. Als je voldoende geld hebt om de keuzes te maken die je zelf wilt, bijvoorbeeld niet meer hoeven te werken, minder werken, of een baan te kiezen die niet veel geld oplevert, maar je wel heel erg leuk vindt, dan ben je financieel onafhankelijk. De vrijheid is breder dan alleen werkgerelateerd, het kan ook de vrijheid zijn om te gaan wonen waar je wilt of te studeren waar en wat je maar wilt. De mate waarin je vrijheid hebt, voordat je zelf spreekt van onafhankelijkheid verschilt per persoon.

De belangrijkste en meest bekende stroming op het gebied van financiële onafhankelijkheid is het in Noord Amerika gestarte FIRE. Dat staat voor Financial Independent, Retire Early. De Canadees Peter Adeney is onder pseudoniem Mr. Money Mustache boegbeeld van deze beweging. Hij begon in 2011 een blog over dit onderwerp die door veel volgers gelezen wordt. Het idee van de FIRE beweging is dat je volledig financieel onafhankelijk bent als je vermogen vijftwintig keer je jaarlijkse uitgaven dekt. Dan kun je dus met pensioen en van je vermogen leven. Om dit bereiken moet je zo snel mogelijk, een zo'n groot mogelijk gedeelte van je inkomsten opzij zetten en je uitgaven tot het strikt noodzakelijke terugbrengen. Dit vraagt strikte discipline en hoe ouder je bent en hoe meer je gewend bent om uit te geven, hoe moeilijker het wordt om dit doel te bereiken.

Sinds de opkomst van FIRE zijn er door de jaren heen verschillende invullingen van financiële onafhankelijkheid ontstaan. De belangrijkste vormen, naast de basisvariant, zijn:

- Lean FIRE: Bij deze vorm van FIRE ligt de focus op het reduceren van je uitgaven tot het absolute minimum. Besparing gaat boven kwaliteit van leven om zo vrijheid te bereiken. Keuzes die hiermee gepaard gaan zijn bijvoorbeeld het gaan wonen in een caravan op een hele goedkope staanplaats of het bewust kiezen om kinderloos te blijven zodat je daar geen geld aan hoeft uit te geven.

- Fat FIRE: dit is het tegenovergestelde van Lean FIRE. Hierbij focus je op het bereiken van een vermogen dat je in staat stelt om met pensioen te gaan, zonder dat je in hoeft te leveren op je levensstijl. Je moet vrij zijn om te leven zoals je wilt. Zoals wonen waar je wilt, reizen zoveel je wilt of eten en drinken waar je van houdt. Daarnaast kun je je kinderen en ouders financieel onderhouden.
- Barista FIRE: bij Barista FIRE ligt de nadruk niet op het stoppen met werken, maar op het hebben van keuzevrijheid om minder te gaan werken of om minder veeleisend werk te gaan doen. Denk hierbij ook aan de keuze voor werk dat niet per se veel betaalt, maar wel leuk is of een goede bijdrage levert aan de maatschappij.
- Coast FIRE: bij deze vorm heb je voldoende vermogen bereikt om in je pensioen te voorzien op de gewenste pensioenleeftijd, maar je hebt deze leeftijd nog niet bereikt. Je werkt alleen om je uitgaven te dekken tot je pensioenleeftijd. Dit geeft je de flexibiliteit in je werk en in je uitgaven.

Naar welke invulling je ook kijkt, het doel bereik je altijd door vermogen op te bouwen en bewuste keuzes te maken waar je je geld aan uitgeeft.

Er zijn twee kanttekeningen die ik wil maken bij de FIRE beweging. De eerste kanttekening is dat het onderliggende idee van vermogen opbouwen het best werkt als je er zo vroeg mogelijk mee begint. Hoe éérder je start, hoe makkelijker het wordt, zoals je zult

zien aan de hand van berekeningen in een later hoofdstuk. De tweede kanttekening is dat het een vrij individualistische stroming is, alleen gericht op je eigen onafhankelijkheid (met uitzondering van de Fat FIRE vorm, maar daarbij is het ook jij die dan financieel zorgt voor je kinderen/ouders in plaats van dat je ze ondersteunt in het bereiken van hun vrijheid; ze zijn nog steeds afhankelijk, maar dan van jou). Deze twee punten maken samen dat je maar het geluk moet hebben dat je er zo snel mogelijk kennis van neemt. Door in dit boek niet puur te focussen op je eigen vrijheid, maar op de financiële onafhankelijkheid van je kinderen, kunnen we de beweging wat socialer maken en de invloed van geluk reduceren.

De volgende generatie

In sommige - voornamelijk Oosterse - culturen is het al heel lang gebruikelijk om financieel te zorgen voor je kinderen en ouders. In het Westen zijn we veel individualistischer. We zijn er vooral op gericht om ons eigen vermogen op te bouwen. Ik ben van mening dat door goed voor elkaar te zorgen, we allemaal er financieel op vooruit gaan.

Als je vermogen op gaat bouwen voor je kinderen, lijkt het in eerste instantie alsof je een compromis moet zoeken tussen je eigen financiële onafhankelijkheid en die van je kinderen. Er is echter een aantal redenen waarom het toch een hele goede investering is.

Ten eerste neem ik aan dat je graag wilt dat je kinderen goed terecht komen. Door bewust aan de slag te gaan met de financiële vrijheid van je kinderen, zorg je dat ze later een stabiele basis hebben en wordt de kans groter dat het goed met ze gaat.

Een tweede punt is dat door vroeg te beginnen met geld opzij zetten voor je kinderen, je de kans verkleint dat ze later voor geld bij je aankloppen. De kans op schulden is kleiner (dit sluit aan bij het vorige punt), maar ook heeft je kind zelf al wat geld opgebouwd voor bijvoorbeeld een studie. Als je bij de geboorte begonnen bent met geld opzij zetten, kost het je een stuk minder om de studie te betalen, dan als je de studie betaalt op het moment van het studeren.

Verder worden huizen steeds duurder en is er steeds meer eigen geld nodig om een huis te kopen. Door het vele overbieden en strengere leenregels zijn de kansen groter voor mensen die eigen geld hebben om een huis naar wens te vinden (dit sluit wederom aan bij het eerste punt). De kans is kleiner dat je je kind langer thuis moet onderhouden (dit kost ook geld) of dat je financieel bij moet springen op het moment van aankoop van een huis.

Het laatste punt is dat als je goed voor je kind zorgt, je een betere band met hem of haar opbouwt. Hij of zij zal goed merken dat je het beste voor hebt met hem/haar. Hoe beter je band is met je kind, hoe groter de kans is dat je kind op latere leeftijd tijd met je door zal willen brengen. Verder kunnen je kinderen als

vangnet dienen voor als het lot je negatief treft. Dit kan financieel zijn, maar ook op het gebied van gezondheid. Als je kinderen er financieel goed voor staan, hebben ze de middelen om voor je te laten zorgen of kunnen ze zelf voor je zorgen bij ziekte.

Dit alles is geen garantie en het is niet zo dat je het kunt eisen of er volledig vanuit kan gaan. Het is natuurlijk wel zo dat als je kinderen hun basis niet op orde hebben, je je meer zorgen om ze maakt en je sneller gevraagd wordt om financieel bij te springen. Verder kunnen je kinderen moeilijk voor jou zorgen als ze zelf hun hoofd boven water proberen te houden. Dit overwegende lijkt het dus de moeite waard om er mee aan de slag te gaan, toch?

Vermogensopbouw en opvoeding

Er zijn twee grote bijdragen die je kunt leveren aan de financiële onafhankelijkheid van je kind:

1 - Je kunt geld opzij zetten voor hem/haar, zodat je kind een vermogen heeft.

2 - Je kunt een goede opvoeding geven, waardoor je kind de vaardigheden en de instelling leert om goed voor zichzelf te zorgen (en mogelijk ook later weer voor jouw kleinkinderen).

De eerste bijdrage is vrij helder en tastbaar. Hoe meer geld je opzij zet en des te eerder dat je daarmee begint, hoe meer je je kind helpt richting financiële

onafhankelijkheid. Maar dit boek is niet alleen voor mensen met een dikke portemonnee en hier ligt niet alleen de nadruk op. Ik laat wel zien dat je ook met een bescheiden maandelijks bijdrage, door dit op een verstandige manier te beleggen, toch een aardige pot geld kunt opbouwen.

Wat er allemaal onder een goede opvoeding valt in de context van financiële onafhankelijkheid is heel erg breed. Natuurlijk is het heel erg belangrijk om je kind te leren om goed om te gaan met geld. Als je kind dit niet leert, heeft het ook minder zin om geld opzij te zetten voor hem/haar, want de kans is dan aanwezig dat het geld dat je met zorg opzij hebt gezet niet goed besteed wordt. Het stopt echter niet bij het leren met geld om te gaan. Door een goede ontplooiing van je kind, gaat de toekomstige verdien capaciteit ook omhoog. Er zijn veel investeringen die zorgen dat je zoon of dochter straks meer waard is op de arbeidsmarkt. Denk dan bijvoorbeeld aan school/studie, het leren van vaardigheden en het opbouwen van een brede kennis en interesses. Als je je kind stimuleert nieuwsgierig te zijn en dingen te leren, heeft het daar zijn/haar hele leven profijt van.

Vervolg van dit boek

In de volgende hoofdstukken zal ik je stap voor stap helpen om een financiële basis op te bouwen voor je kind. We gaan eerst kijken naar de berekeningen. Hoe stel je een specifiek doel en wat is haalbaar? Met deze

berekeningen wil ik je inzicht geven in wat je kunt bereiken en wat de waarde van tijd is.

Het opzij zetten van geld voor je kinderen haalt een hap uit je budget. Ik zal daarom ook met je kijken naar het uitgeven van geld. Het is verstandig om op de kleintjes te letten, zodat je zo geld opzij kan zetten én je ook sneller bij je eigen financiële onafhankelijkheid in de buurt komt. Twee vliegen in één klap!

Een belangrijk onderdeel van vermogensopbouw is beleggen. Niet iedereen is een beleggingsexpert en dit is ook helemaal niet nodig. Sommige mensen vinden beleggen spannend en denken dat het risicovol is, maar door het heel simpel te houden en door bij je plan te blijven, kun je je geld laten groeien zonder dat je je zorgen hoeft te maken. Ik zal je ook behoeden voor de valkuilen die bij beleggen horen.

Met de *building blocks* uit de eerste hoofdstukken gaan we een aantal casussen of scenarios bekijken en zien hoeveel geld er nodig is voor bepaalde doelen. Dit kan je helpen bij het bepalen wat je voor je kind, of kinderen, wilt bereiken. Als je niet tevreden bent wat binnen jouw bereik ligt, bied ik een aantal alternatieve mogelijke inkomstenbronnen aan, waarmee je extra geld kunt verdienen zodat je meer geld opzij kunt zetten.

Ik zal ook een beeld schetsen van de risico's van een toekomst waarbij je je niet ingezet hebt voor een goede financiële toekomst voor je kinderen. Wat zijn de

negatieve scenario's en welke pijn wil je vermijden?
Dit kan een motivatie zijn om aan de slag te gaan.

Een groot gedeelte van dit boek is gericht op de financiële kant, maar in hoofdstuk negen bespreek ik hoe je je kind een gelukkig leven kunt geven, zonder dat het allemaal om geld draait. Hoe gelukkiger je kinderen kunnen zijn met simpele dingen, hoe minder vermogen ze nodig hebben voor financiële onafhankelijkheid. Plus geld op zichzelf brengt geen geluk en de geluk van spullen is vaak van korte duur. Ervaringen en belevingen geven vaak langduriger voldoening.

In hoofdstuk tien kijken we naar de niet-financiële investering in je kind. Voor de hand ligt om je kind zo veel mogelijk te laten studeren, maar dat is niet de enige manier waarop je kind zich kan ontplooiën. Het is noodzakelijk om uit te vinden wat bij je kind past en school is niet de enige plaats waar je waardevolle lessen kunt leren. Het belangrijkste is dat je kind iets vindt waar hij of zij plezier in heeft. Dit kan in een bepaalde sport zijn, bij het bespelen van een muziekinstrument en of het leren van vaardigheden, zoals programmeren, kunst maken of leren klussen.

De hoofdstukken elf en twaalf zijn op jezelf gericht. We hebben in het huidige hoofdstuk al kort even gekeken naar wat het voor jou oplevert als je met de financiële onafhankelijkheid van je kinderen aan de slag gaat, maar we zullen daar nog dieper op ingaan. Mocht dit niet genoeg motiveren om je aan je plan te houden, geef ik je in hoofdstuk twaalf *tips & tricks* die je op het

goede pad houden. Omdat het doel ver in de toekomst ligt, is de kans dat je de interesse verliest en je het eindpunt uit het oog verliest. Door bewust na te denken over hoe je je aan je plan kunt houden en door veel te automatiseren zorg je dat je het ook de hele rit vol houdt.

In het laatste deel van het boek gaan we samen kijken naar hoe je je kind betreft bij je plan. Ik bespreek op wat voor manieren je je kinderen kunt vertellen dat je een vermogen voor hen opbouwt of opgebouwd hebt. Het kan best overweldigend zijn als je bijvoorbeeld op de 18e verjaardag opeens een rekening inzichtelijk wordt met een hele smak geld (omdat je kind dan volgens de wet volwassen is). Het is dus verstandig om voor die tijd met je kind er over te praten.

Wat ook belangrijk is, is dat je kind weet hoe het met geld om moet gaan, zodat hij/zij de pot met geld niet verbrast en je voor niks gespaard hebt. Verder is een financiële opvoeding eigenlijk net zo'n belangrijke bijdrage aan financiële onafhankelijkheid als een pot geld. Als je je kinderen leert verstandig met geld om te gaan en hoe ze geld kunnen verdienen, dan kunnen ze zelf ook gaan bijdragen en in de toekomst hun kinderen (je kleinkinderen) ook weer helpen.

Aan de slag

Ik vind het heel tof dat we samen aan de slag gaan. Je hebt door te beginnen aan dit boek de eerste en

belangrijkste stap al gezet. Nu is het zaak om door te gaan.

Succes!

Belangrijkste observeringen

Financiële zelfstandigheid is voor iedereen in de Westerse wereld bereikbaar, maar door de op consumptie gerichte samenleving kom je hier niet vanzelf.

- FIRE is een belangrijke stroming die basisprincipes meegeeft om financiële onafhankelijkheid te bereiken.
- Het is belangrijk om zo vroeg mogelijk te beginnen met vermogen op te bouwen, zodat je het geld voor je laat werken.
- Doordat de FIRE beweging zich volledig op het individu richt is het nu vooral afhankelijk van geluk of je hiermee in aanraking komt.
- Door je te richten op de financiële onafhankelijkheid van je kind maak je optimaal gebruik van de beschikbare tijd en verklein je de geluksfactor door het doorgeven van de FIRE principes.
- Door te beginnen met het lezen van dit boek heb je de belangrijkste stap al gezet!

